

Aanvullend natuuronderzoek Emmalaan 35-49 en 59-89 in Veenendaal

Aanvullend, gericht veldonderzoek naar vleermuizen, huismus
en gierzwaluw in het kader van de Wet natuurbescherming

Sweco Nederland B.V. Handelsregister 30129769
Onderwerp Natuuronderzoek Emmalaan 35-49 en 59-89
Projectnummer 51010686
Klant Woningstichting Veenvesters

Auteur Layze Hoogland
Datum 28-11-2022

Document referentie NL22-648800269-37467

Gecontroleerd door Raisja Spijker

Vrijgegeven door Maarten Mouissie

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Doel	4
2.	Projectbeschrijving	4
3.	Onderzoeksmethodiek	5
3.1	Inleiding	5
3.2	Huismus	5
3.3	Gierzwaluw	5
3.4	Vleermuizen	6
4.	Resultaten	7
4.1	Huismus	7
4.2	Gierzwaluw	7
4.3	Vleermuizen	8
4.4	Overige soorten	9
5.	Analyse en effectbepaling	9
5.1	Huismus	9
5.2	Gierzwaluw	10
5.3	Vleermuizen	10
5.4	Overige soorten	11
5.4.1	Wettelijke maatregelen	11
5.4.2	Bovenwettelijke maatregelen	11
6.	Conclusie	12

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Woonstichting Veenvesters is voornemens renovatiewerkzaamheden uit te voeren aan een deel van hun woningbestand en gaat over op sloop-en-nieuwbouw voor het overige deel. Deze werkzaamheden hebben mogelijk een negatief effect op potentieel in de woning voorkomende beschermde soorten. Dit betrof de mogelijke aanwezigheid van vaste rust- en voortplantingsplaatsen van vleermuizen (Habitatrichtlijn art 3.5 Wnb) en nestplaatsen van huismussen en gierzwaluwen (Vogelrichtlijn soorten art. 3.1 Wnb). Om de effecten van de sloop- en renovatiewerkzaamheden op deze soort(groep)en te bepalen, is nader soortgericht onderzoek uitgevoerd. De resultaten van het onderzoek zijn verwerkt in voorliggende rapportage.

1.2 Doel

Het doel van het aanvullend soortgericht onderzoek is om te bepalen of de renovatiewerkzaamheden uitvoerbaar zijn binnen de kaders van de Wet natuurbescherming. De inventarisaties brengen de aanwezigheid van, en de functie van het projectgebied voor, beschermde diersoorten in beeld. Op basis hiervan worden de effecten van het voornemen bepaald. Tevens wordt inzicht gegeven of er sprake is van een ontheffingsplicht in de uitvoeringsfase, alsmede of een eventuele ontheffing verleenbaar wordt geacht.

2. Projectbeschrijving

Het projectgebied betreft 24 woningen aan de Emmalaan 35-49 en 59-89 in Veenendaal. De woningen in het 'korte blok' (Emmalaan 35 t/m 49) worden dusdanig gerenoveerd dat zij weer 40 jaar mee kunnen. Hierbij zijn de volgende renovatiewerkzaamheden voorzien:

- aanbrengen van naisolatie;
- vervanging van kozijnen;
- aanbrengen van nieuw glas;
- dakpannen vervangen;
- dak isoleren;
- leidingwerk (gasloos maken).

De woningen inclusief tuin in het 'lange blok' (Emmalaan 59 t/m 89) zullen worden gesloopt. Hiervoor komen 48 voor terug. De voor- en achtertuinen in beide blokken blijven niet behouden.

De exacte ligging van het projectgebied is weergegeven in figuur 2.1

Figuur 2.1 Locatie van de onderzochte woningen (rood omkaderd) in Veenendaal.

3. Onderzoeksmethodiek

3.1 Inleiding

De inventarisaties naar beschermde soorten hebben plaatsgevonden in de periode april tot en met september 2022. In de volgende paragrafen worden per soort(groep) de methodiek en onderzoeksmomenten beschreven. Alle onderzoeken zijn door een ter zake kundig ecoloog¹ van Sweco Nederland B.V. uitgevoerd conform de geldende richtlijnen en/of protocollen.

3.2 Huismus

Onderzoek naar de aanwezigheid van huismussen in het projectgebied is uitgevoerd conform het onderzoeksprotocol (NGB) en het kennisdocument (BIJ12, 2017) voor de soort. Deze stellen dat aangenomen kan worden dat er geen nestplaatsen van huismussen aanwezig zijn als er tijdens twee gerichte veldbezoeken onder de juiste weersomstandigheden in de periode april tot en met half mei, of tijdens vier bezoeken in de periode 10 maart tot en met 20 juni, geen aanwezigheid van broedende huismussen kan worden aangetoond. Op geschikte momenten is daarom specifiek gelet op broed- en territorium-indicerend gedrag. In **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.** tabel 3.1 zijn de inventarisatiemomenten en de weersomstandigheden tijdens het onderzoek weergegeven. Tijdens de onderzoeksmomenten gericht op gierzwaluw is eveneens gelet op activiteit van huismus.

Tabel 3.1 Inventarisatiemomenten en weersomstandigheden aanvullend huismusonderzoek 2022

Datum	Dagdeel	Tijdstip	Doel	Weersomstandigheden
26 april	Ochtend	11:00-12:30	Nestplaats	11 °C, 3/8 bewolkt, 4 Bft, droog
16 mei	Avond	20:00-22:00	Nestplaats	24 °C, 5/8 bewolkt, 3 Bft, droog
22 juni	Avond	20:30-22:30	Nestplaats	22 °C, 3/8 bewolkt, 3 Bft, droog
4 juli	Avond	20:20-22:20	Nestplaats	20 °C, 4/8 bewolkt, 1 Bft, droog

3.3 Gierzwaluw

Het onderzoek naar de aanwezigheid van gierzwaluwen is uitgevoerd conform het kennisdocument (BIJ12, 2017), welke stelt dat afwezigheid van gierzwaluw voldoende aannemelijk is gemaakt wanneer tijdens drie gerichte veldbezoeken in de periode van 15 mei tot en met 15 juli geen waarnemingen zijn verricht die duiden op de aanwezigheid van een nest. Hiervan moet één inventarisatieronde plaatsvinden tussen 20 juni en 7 juli, de periode dat er jongen in het nest aanwezig zijn.

¹ Een ecologische deskundige (ter zake kundige) is iemand die ecologisch advies geeft of werkzaamheden begeleidt op het gebied van habitats en soorten. Hij of zij heeft schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis. De ecologische deskundige heeft voldoende kennis en jarenlange ervaring om ecologisch onderzoek te kunnen doen. Hij of zij 1) (her)kent de functionaliteit van leefgebieden van beschermde soorten, 2) heeft kennis van de algemeen erkende onderzoeksmethoden, 3) kan ecologische werkprotocollen uitwerken en 4) kan specifieke maatregelen begeleiden.

Het projectgebied is op drie avonden, onder de juiste omstandigheden, gecontroleerd op de aanwezigheid van de gierzwaluw. Hierbij is specifiek gelet op laag- en invliegende dieren en geluiden van jonge dieren op het nest in de latere nestfase. In tabel 3.2 zijn de inventarisatiemomenten en de weersomstandigheden tijdens het aanvullend onderzoek naar gierzwaluwen weergegeven. Tijdens de onderzoeksmomenten gericht op huismus in de avonduren is eveneens aanvullend gelet op activiteit van gierzwaluw.

Tabel 3.2 *Inventarisatiemomenten en weersomstandigheden aanvullend gierzwaluwonderzoek 2022*

Datum	Dagdeel	Tijdstip	Doel	Weersomstandigheden
16 mei	Avond	20:00-22:00	Nestplaats	24 °C, 5/8 bewolkt, 3 Bft, droog
22 juni	Avond	20:30-22:30	Nestplaats	22 °C, 3/8 bewolkt, 3 Bft, droog
4 juli	Avond	20:20-22:20	Nestplaats	20 °C, 4/8 bewolkt, 1 Bft, droog

3.4 Vleermuizen

Het onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd conform het vigerende vleermuisprotocol 2021. Op basis van de potentie van het projectgebied voor vleermuizen en de te verwachten soorten, is conform het vleermuisprotocol de onderzoeksinspanning bepaald.

Er zijn, onder de juiste weersomstandigheden, vijf bezoeken uitgevoerd. Het onderzoek is zodanig uitgevoerd dat functie van het projectgebied voor alle mogelijk aanwezige soorten in beeld gebracht kan worden. Hiervoor is een heterodyne batdetector gebruikt, voorzien van time expansion (Pettersson M500).

Voor een nadere analyse van geluidsopnames is gebruik gemaakt van de meest recente versie van de software BatExplorer. In tabel 3.3 zijn de inventarisatiemomenten en de weersomstandigheden tijdens het aanvullend onderzoek weergegeven.

Tabel 3.3 *Inventarisatiemomenten en weersomstandigheden aanvullend vleermuisonderzoek 2022*

Datum	Dagdeel	Tijdstip	Doel	Weersomstandigheden
16 mei	Avond	21:25-23:25	Zomer- en kraamverblijfplaatsen	20 °C, 5/8 bewolkt, 2 Bft, droog
22 juni	Avond	22:00-00:00	Zomer- en kraamverblijfplaatsen	19 °C, 2/8 bewolkt, 2 Bft, droog
25 juli	Ochtend	03:50-05:50	Zomer- en kraamverblijfplaatsen	20 °C, 7/8 bewolkt, 2 Bft, droog
18 aug	Avond	21:55-23:55	Paarverblijfplaatsen	20 °C, 3/8 bewolkt, 1 Bft, droog
8 sept	Middernacht	23:15-01:15	Paarverblijfplaatsen	17 °C, 7/8 bewolkt, 2 Bft, droog

4. Resultaten

4.1 Huismus

Tijdens de inventarisaties gericht op huismus zijn op zes adressen in totaal zes nestplaatsen vastgesteld. Alle waarnemingen van huismus zijn weergegeven in figuur 4.1. De adressen en de locatie van de nesten zijn weergegeven in tabel 4.1.

Tabel 4.1 Exacte locatie van nestplaatsen huismus per adres

Adres	Locatie nestplaats huismus
Emmalaan 37	Voorzijde woning, onder dakrand
Emmalaan 65	Voorzijde woning, onder dakrand
Emmalaan 77	Voorzijde woning, onder dakrand
Emmalaan 85	Voorzijde woning, onder dakrand
Emmalaan 87	Voorzijde woning, onder dakrand
Emmalaan 89	Voorzijde woning, onder dakrand

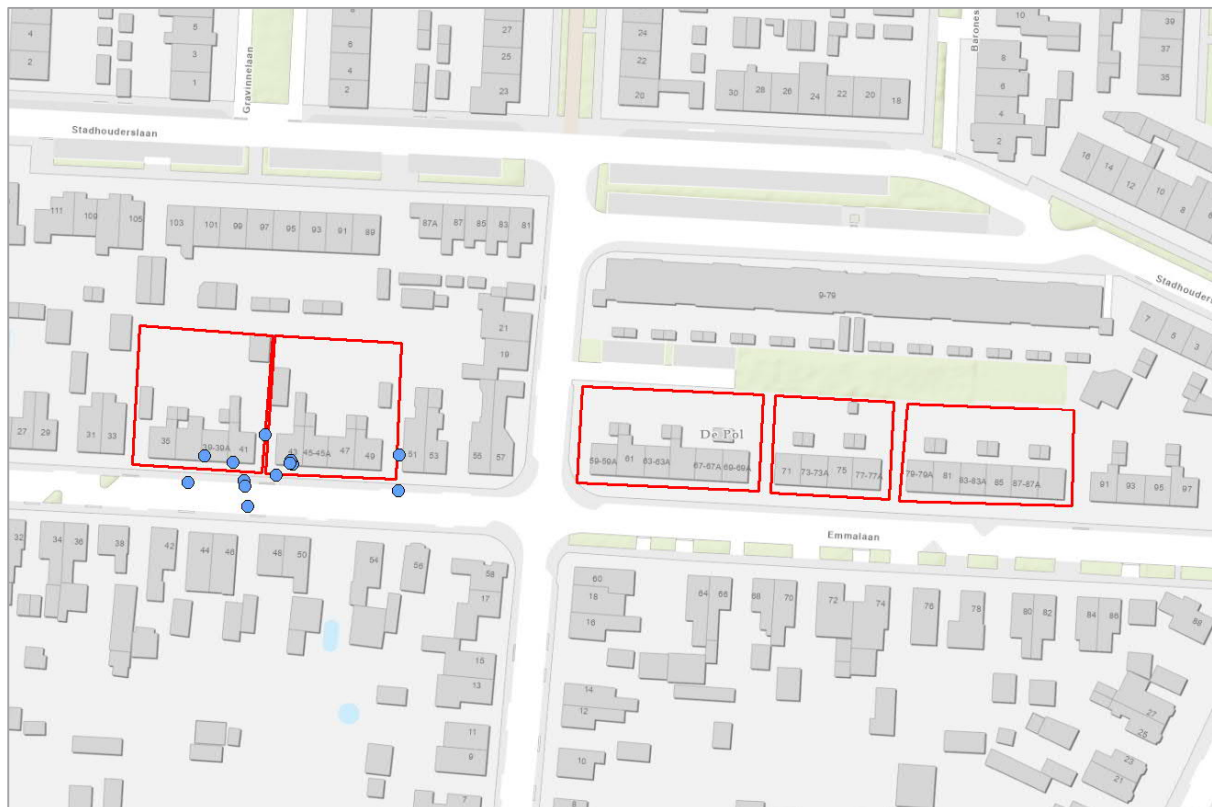

Figuur 4.1 Locaties van huismusnesten (gele stippen) in (de omgeving van) het projectgebied (rood omkaderd). Stippen welke niet op een woning zijn geplaatst betreffen huismusnesten in de meest nabije bebouwing. Exacte locaties zijn beschreven in tabel 4.1.

4.2 Gierzwaluw

Tijdens de inventarisaties gericht op gierzwaluw zijn op zeven adressen in totaal 10 nestplaatsen vastgesteld. Alle waarnemingen van gierzwaluw zijn weergegeven in figuur 4.2. De adressen en de locatie van de nesten zijn weergegeven in tabel 4.2.

Adres	Locatie nestplaats gierzwaluw
Emmalaan 35	Achter de regenpijp aan de zuidkant tussen nummer 35 en 37
Emmalaan 37	Zuidkant ter hoogte van de regenpijp
Emmalaan 37a	Zuidkant achter regenpijp
Emmalaan 39	Zuidkant ter hoogte van de regenpijp
Emmalaan 41	Onder goot zuidwestzijde
Emmalaan 41	Onder kantpan noordoostkant
Emmalaan 41	Achter regenpijp zuidkant tussen 41 en 39
Emmalaan 43 (2x)	Onder goot zuidwestzijde
Emmalaan 49	Nokpan oostgevel

Figuur 4.2 *Locaties van gierzwaluwennesten (paarse stippen) in het projectgebied (rood omkaderd). Ook stippen welke niet op een woning zijn geplaatst betreffen huismusnesten in de meest nabije bebouwing. Exacte locaties zijn beschreven in tabel 4.2.*

4.3 Vleermuizen

Tijdens de inventarisaties gericht op vleermuizen zijn geen verblijfplaatsen vastgesteld van vleermuizen. Alle overige waarnemingen van vleermuizen zijn weergegeven in figuur 4.3.

Figuur 4.3 Waarnemingen van vleermuizen en hun gedrag binnen in het projectgebied (rood omkaderd)

4.4 Overige soorten

Tijdens drie van de onderzoek momenten is de aanwezigheid van egel in het projectgebied vastgesteld. Deze liep op alle drie de momenten van achter de nummers 49/51, via de voortuinen richting het westen. Gezien de frequentie en duur dat deze binnen het projectgebied aanwezig was, kan worden aangenomen dat het projectgebied deel uit maakt van zijn leefgebied.

5. Analyse en effectbepaling

5.1 Huismus

Analyse

Er is veel huismusactiviteit in het projectgebied. Op alle onderzoeksmomenten zijn huismussen waargenomen welke territoriaal- en/of nestindicerend gedrag vertoonden. Er zijn dan ook zes nesten van de soort vastgesteld in het projectgebied.

Ook maakten de huismussen gebruik van de beplanting van het openbaar groen, voor- en achtertuinten in de directe omgeving om te schuilen, als voedselbron en voor sociaal contact. Hiervan kan derhalve worden gesteld dat dit onderdeel uit maakt van het functioneel leefgebied van de soort.

Effectbepaling

Conform de richtlijnen uit het kennisdocument en onderzoeksprotocol is met de uitgevoerde inventarisaties aangetoond dat er op zes adressen in totaal zes jaarrond beschermde nesten van huismussen aanwezig zijn in het projectgebied. Deze nesten worden met de voorgenomen renovatiewerkzaamheden (met name de werkzaamheden aan de daken) verstoord danwel aangetast.

Daarbij maken de voor- en achtertuinten onderdeel uit van het leefgebied van de soort. De voor- en achtertuinten van het korte blok (Emmalaan 35 t/m 49) zullen door de werkzaamheden tijdelijk worden aangetast. Na afronding van de werkzaamheden zullen weer tuinen teruggebracht worden en komt dit deel van het leefgebied weer beschikbaar voor de soort. De woningen en tuinen in het lange blok (Emmalaan 59 t/m 89) zullen geheel worden gesloopt. Met de bouw van appartementen op deze locatie zullen geen tuinen teruggebracht worden. Hier is derhalve sprake van permanente aantasting ten aanzien van het functioneel leefgebied van de huismus.

Het verstoren danwel aantasten van jaarrond beschermde nestplaatsen is in strijd met verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming. Voor de uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden is derhalve ontheffing noodzakelijk. Omdat hierbij tevens essentiële onderdelen van het leefgebied worden aangetast, dienen beheer- of inrichtingsmaatregelen genomen te worden om het aanbod en het functioneren van de tijdelijke mitigerende maatregelen én permanente compenserende maatregelen te garanderen.

5.2 Gierzwaluw

Analyse

Ook van gierzwaluwen is veel activiteit waargenomen binnen het projectgebied, hoewel de activiteit zich voornamelijk beperkte tot de woningen in het korte blok (Emmalaan 35 t/m 49). De dieren vlogen aan de start van alle onderzoeksmomenten boven het projectgebied. Bij het naderen van de schemering vlogen de dieren lager, waarbij zij op hoge snelheid tussen de bebouwing (over de opritten) vlogen. Het is op deze momenten dat de dieren vaak snel hun nestplaats betreden. Op deze wijze zijn dan ook negen nestplaatsen vastgesteld. Op één locatie is een nest vastgesteld middels een geluidwaarneming van roepende jonge dieren tijdens hun late nestfase. Er zijn daarmee 10 nestplaatsen gierzwaluwen vastgesteld in het projectgebied.

Effectbepaling

Conform de richtlijnen uit het kennisdocument is met de uitgevoerde inventarisaties aangetoond dat er op zeven adressen in totaal 10 jaarrond beschermde nesten van gierzwaluwen aanwezig zijn in het projectgebied. Deze nesten worden met de voorgenomen renovatiewerkzaamheden (met name de werkzaamheden aan de daken) verstoord danwel aangetast.

Er is geen sprake van aantasting ten aanzien van functioneel leefgebied, omdat gierzwaluwen hiervoor niet zijn gebonden aan hun nestplaats.

Het verstoren danwel aantasten van jaarrond beschermde nestplaatsen is in strijd met verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming. Voor de uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden is derhalve ontheffing noodzakelijk.

5.3 Vleermuizen

Analyse

Tijdens de inventarisaties in de kraamperiode zijn per avond slechts enkele (maximaal drie exemplaren) gewone dwergvleermuizen foeragerend waargenomen rondom de bebouwing in projectgebied. De meeste foerageeractiviteit is vastgesteld in de opgaande vegetatie aan de straat en boven het grasveld achter het lange blok (Emmalaan 59 t/m 89). De vleermuizen foerageerden het eerste deel van de avonden binnen het projectgebied, waarna zij later op de avond verdwenen. Er zijn gedurende de inventarisatieronden geen invliegende uitvliegende individuen gewone dwergvleermuis waargenomen. In dezelfde periode is op twee avonden één exemplaar laatvlieger en één exemplaar ruige dwergvleermuis waargenomen. Zij vlogen enkel over het projectgebied en vertoonden daarbij verder geen binding met de hierin aanwezige bebouwing of de groenstructuren. Deze soorten worden derhalve bij de effectbepaling buiten beschouwing gelaten.

Gedurende de paarperiode foerageerde een enkele gewone dwergvleermuis in de groenstructuren langs de weg en overige waarnemingen betroffen passerende individuen die slechts kortstondig rond het projectgebied foerageerden. Tijdens de paarperiode zijn geen baltsende individuen waargenomen.

Gedurende de gehele onderzoeksperiode hebben verschillende (aantallen) vleermuizen zich via het projectgebied verplaatst. Zij maakten hierbij waarschijnlijk gebruik van de lijnvormige elementen die worden gevormd door de bomenrijen en de woningen zelf. Echter zijn in de nabije omgeving ruim voldoende alternatieve lijnvormige elementen gevormd door de omringende bebouwing. Er is daarom geen sprake van een essentiële functie van het projectgebied als vliegroute.

Effectbepaling

Middels het vleermuisonderzoek is vastgesteld dat het projectgebied geen functie heeft als rust- en verblijfplaats voor vleermuizen. Tevens kan door het geringe aantal vleermuizen dat rond het projectgebied foerageerde worden aangenomen dat deze geen deel uitmaakt van essentieel foerageergebied. Er zijn derhalve geen belemmeringen vanuit de Wet natuurbescherming en zijn geen vervolgstappen in de vorm van een ontheffing noodzakelijk.

5.4 Overige soorten

Op verschillende momenten tijdens het onderzoek gericht op huismus, gierzwaluw en vleermuizen is de aanwezigheid van een egel vastgesteld. Gezien de frequentie en duur dat de egel binnen het projectgebied aanwezig was, kan worden aangenomen dat het projectgebied deel uit maakt van zijn leefgebied. De soort komt veelvuldig voor in binnenstedelijk gebied, waarbij (aaneengeschakelde) tuinen en stadsplantsoenen zijn leefgebied vormen. De tuinen vormen zeer waarschijnlijk zijn leefgebied. Egels en hun leefgebieden zijn beschermd conform de Wet natuurbescherming (art. 3.10), maar zijn vrijgesteld van ontheffingsplicht bij ruimtelijke ontwikkelingen. De aanwezigheid van de egel binnen het projectgebied vormt dus geen belemmering voor de uitvoering van het voornemen.

5.4.1 Wettelijke maatregelen

Ondanks dat de aanwezigheid van de egel geen belemmering vormt voor het plan, geldt er krachtens artikel 1.11 (Wnb) de algehele zorgplicht. Deze stelt dat eenieder medeverantwoordelijk gesteld wordt voor de zorg en bescherming van alle in het wild voorkomende flora en fauna. Men dient hierdoor geen handelingen uit te voeren die opzettelijk soorten kunnen verwonden of doden. Er dient derhalve rekening te worden gehouden met de egel ten tijden van de sloop van de woningen. In de praktijk betekend dit dat de sloop van de woningen enkel buiten de kwetsbare periode van de egel mag plaatsvinden. Deze maatregel kan worden opgenomen in een ecologisch werkprotocol.

5.4.2 Bovenwettelijke maatregelen

Daarnaast is het zo dat de populatieaantallen en staat van instandhouding van de egel sinds enige jaren een (sterk) negatieve trend vertonen. Wij adviseren daarom om, in het kader van de zorgplicht en gelet op de kwetsbaarheid van de soort, in het ontwerp van de nieuwe woningen bovenwettelijke maatregelen op te nemen die ervoor zorgen dat de soort ter plaatse het leefgebied kan behouden. Deze maatregelen kunnen bestaan uit bijvoorbeeld;

- het zo lang mogelijk behouden de tuinen (tenminste tot aan de sloop van de bebouwing) en deze na realisatie in vergelijkbare wijze terug te brengen;
- er voor te zorgen dat de tuinen na realisatie onderling verbonden worden middels een zogenaamde 'egelsnelweg' (openingen in tuinafscheiding waar egels doorheen kunnen) om het leefgebied te vergroten;
- de voor egel geschikte elementen in de tuinen met zorgvuldigheid en buiten de kwetsbare periode van de egel te verwijderen en eventueel elders te plaatsen;
- faunavoorzieningen te plaatsen binnen de nieuwbouw, of in de directe omgeving, in de vorm van bijvoorbeeld zogenaamde 'egelhuisjes'.

Wij adviseren hiervoor de ruimte ten noorden van het lange blok, dat nu is ingericht als kaal grasveld, te gebruiken.

Wereldwijd staat de biodiversiteit sterk onder druk. Het treffen van bovenstaande maatregelen is niet enkel ten behoeve van de egel, maar is bevorderlijk voor de algehele biodiversiteit en leefbaarheid in de directe omgeving.

6. Conclusie

In het kader van sloop- en renovatiewerkzaamheden aan de Emmalaan 35-49 en 59-89 is door Sweco Nederland soortgericht onderzoek uitgevoerd. Onderhavige rapportage van het aanvullend onderzoek geeft inzicht in de aanwezigheid van beschermde soorten, of er sprake is van overtreding van verbodsbepalingen en de noodzaak en verleenbaarheid van een ontheffing. In onderstaande tabel zijn de conclusies uit voorliggende rapportage overzichtelijk samengevat.

Op basis van de uitgevoerde soortgerichte onderzoeken is gebleken dat het projectgebied geen (essentiële) functie heeft voor vleermuizen. Er zijn derhalve geen belemmeringen vanuit de Wet natuurbescherming voor wat betreft deze soortgroep en het aanvragen van ontheffingen is niet noodzakelijk.

Wel zijn middels het onderzoek jaarrond beschermde nestplaatsen vastgesteld van huismus en gierzwaluw. Voor het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden aan de adressen in deze tabel is derhalve ontheffing van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de daarbij genoemde soort nodig. Het aantal nestplaatsen per locatie, alsmede de exacte locatie ervan, zijn weergegeven in de tabellen in hoofdstuk 4.

In totaal is aangetroffen:

- zes nestplaatsen van huismus:
 - essentieel leefgebied in de vorm van de voor- en achtertuinen;
- 10 nestplaatsen van gierzwaluw.

Adres	Soort	Beschermde natuurwaarde
Emmalaan 35	Gierzwaluw	Jaarrond beschermd nesten
Emmalaan 37	Gierzwaluw en huismus	Jaarrond beschermd nesten en functioneel leefgebied
Emmalaan 37a	Gierzwaluw	Jaarrond beschermd nesten
Emmalaan 39	Gierzwaluw	Jaarrond beschermd nesten
Emmalaan 41	Gierzwaluw	Jaarrond beschermd nesten
Emmalaan 43	Gierzwaluw	Jaarrond beschermd nesten
Emmalaan 49	Gierzwaluw	Jaarrond beschermd nesten en functioneel leefgebied
Emmalaan 65	Huisumus	Jaarrond beschermd nesten en functioneel leefgebied
Emmalaan 77	Huisumus	Jaarrond beschermd nesten en functioneel leefgebied
Emmalaan 85	Huisumus	Jaarrond beschermd nesten en functioneel leefgebied
Emmalaan 87	Huisumus	Jaarrond beschermd nesten en functioneel leefgebied
Emmalaan 89	Huisumus	Jaarrond beschermd nesten en functioneel leefgebied

In aanvulling op het bovenstaande geldt er krachtens artikel 1.11 (Wnb) de algemene Zorgplicht. Deze stelt dat eenieder medeverantwoordelijk gesteld wordt voor de zorg en bescherming van alle in het wild voorkomende flora en fauna. Men dient hierdoor geen handelingen uit te voeren die opzettelijk soorten kunnen verwonden of doden. Speciale aandacht met betrekking tot de Zorgplicht wordt gevraagd voor de egel. Binnen het projectgebied is namelijk de aanwezigheid van egel vastgesteld. De tuinen binnen het projectgebied maakt zeer waarschijnlijk deel uit van zijn leefgebied en mogelijk heeft de egel hier zijn verblijfplaats. Ondanks dat de egel is vrijgesteld van ontheffingsplicht bij ruimtelijke ontwikkelingen, adviseren wij de maatregelen zoals beschreven in paragraaf 3.5.1 uit te voeren omdat het landelijk zeer slecht gesteld is met de egel.

Tijdens de uitvoering moet tevens rekening gehouden worden met het broedseizoen van algemeen voorkomende broedvogels. In de opgaande beplanting en in de bebouwing kunnen vogels gaan broeden. Alle broedende vogels zijn beschermd op grond van de Wet natuurbescherming en in gebruik zijnde nesten mogen niet aangetast worden. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot augustus. Afhankelijk van de soort en lokale meteorologische omstandigheden, kan deze periode eerder of later beginnen en eindigen. Werkzaamheden die in gebruik zijnde nesten kunnen verstoren of aantasten mogen niet plaatsvinden. Indien werkzaamheden niet tot na het broedseizoen kunnen wachten kunnen voor aanvang van het broedseizoen de mogelijke nestplaatsen ongeschikt of ontoegankelijk gemaakt worden.